

um avtöku av jarðahvalinum av nýggjum inn á ting, hava teir talað fyrri at avloysa jarðahvalin uttan endurgjald. Tað gjørdi P. M. Dam eisini í ár. Men tá ið henda tala ikki vann viðhald, greiddi hann atkvøðu fyrri í viðtøkna uppskotinum við tað, at tað er betri enn skilið, ið nú er.

At seta fram broytingaruppskot var vónleyst tess vegna, at ikki ein einasti tingmaður tók undir við tankanum um avloysing uttan endurgjald.

Teir, ið seta lívið í vága

— fyrri hungursløn —

við at bróta úthín svartu diamantin, kolini, meðan virkisharrarnir økja bankbókina við milliónum oman á milliónum.

Fyri stuttum søgdu vit frá teim 990 líkkistunum. Tað vóru arbeidarar í Fünfkirchen, sum valdu heldur at doyggja í svaltíð niðri í kolabrotinum enn at halda fram arbeidið fyrri ta hungursløn, ið teimum var givin.

Vit ið bjóga so avstaðis, vita lítið og einki um, hvussu herviliga ring korini hjá kolaarbeidarunum eru. Tófrætta vit í heilum í radio og bløðum frá teim herviliga ólukkum, ið raka kolaarbeidararnar. Men tað eru bert tær ræðuligastu vanlukkurarnar, ið verða varpaðar út um heimin. Hin dagliga pínslan, tey túsendini av smærri ólukkum í kolabrotunum koma ikki fram í ljósið. Verðin hevur vænt seg til at tola hetta sum nakað, ið má so vera, sum nakað, «som sig hor og bore».

Vit vilja her við nokrum tolum geva okkara heiðrað lesarum eina lilla hylling á, hvussu ófatiliga hørð og vandamikil kor kolaarbeidaranna eru:

Ein kolbrotavannlukka í Hamn 1908 kravdi 355 mannalív. Í 1923 vóru 145 menn dripnir og 50 særdir við einari eksplosjón í kolbrotti í Schlesien. Í Alstorf í Aachen í 1930 doyðu 250 menn ein ræðuligan deyða av eini kolbrotavannlukku. Í Ossegge í Bohmen hendi í jan. í 1934 ein herviliga sprengin: 180 menn vóru innibrygdir í kolabrotinum — teir komu aldri út aftur. Hin seinasta stóra kolbrotavannlukkan í Wales kravdi 264 mannalív o. s. fr.

Hetta eru bert nokur fá tøl burtur úr teim mongu, mongu vanlukkunum. Tey geva veruliga bert eina evurslita hylling um, hvussu nógv, ja í hundraðum av túsendum av mannalívi, kolbrottini krevja. Tá ið vit nevna at bara í fjallavirkisstrekkir kring Dortmund er hitt árliga lívláti í kolabrotunum í teim seinastu 30—40 árunum frá 500 til 1500, gevur tað kanska eina greiðari hylling á stóðdini á kolbrotólukkunum í verðini. Tað vil siga tað sama sum, at hvørji 75000 tons av koli verða goldin við einum mannalívi.

Arbeidið í kolabrotunum er

vandafullari enn nakar uttan fyrirstandandi kann hugsa sær. Vandin er ikki nakað undantak. Hugsioð okkum, hvussu tað er at fara til eitt arbeidi, hvar deyðin allastaðni og hvortja lotu lúrir á arbeidsstaðnum. Vil ein uttanfyrirstandandi sleppa niður í kolabrotini fyrri at siggja, hvussu vordid har er, hevur hann ilt við at sleppa. Sleppur hann, má hann undirskriva, at hann letur falla øll krov um endurgjald, um nakað hendir. So vandamikil er ein tífik ferð, at virkisharrarnir ikki vilja uppátaka sær minstu trygging fyrri lívið á tí, ið hettar sær niður í brottini undir jorðini . . . og ið verður arbeidaranna vandafulla arbeidi niðri í hesum deyðsminum lomt so illa, at teir megu gera tað ræðuligastu deyðastreiku fyrri bara at fáa so frætt, at teir og teirra familjur kunna tryggja liv. . . . Men virkisharrarnir vága einki, teir einans skumpu inn milliónurnar av arbeidaranna sveitta og sliti við deyðanum lúrandi í hvørjum feti. So er kapitalisman.

Men kann nakað vera rangari, órættvisari og hardari?

Tíðindabræv.

Míðvágur 6.—11.—34.

Her í Míðvági var fundur hildin seinasta sunnukvöld, tað var Niclas Niclasen, ið hevði til fundar. Eg og fleiri við mær væntaðu, at hesin heiðraði tingmaður okkara hevði nakað nógvt at lata okkum Miðvingar hoyra frá tingsins starvi; tí tað er langt síðani, hann síðst var her og segði frá tí, hóast hann, tá hann var her og trolaði eftir stummum til síðsta val, lovaði, at um hann varð valdur, so vildi hann á hvørjum ári, tá tingsetan var liðug, lata veljararnar fáa at frætla frá tingsarbeiðinum. — Men so var ikki; long tíð hevur verið ímillum tær ferðir, hann hevur boðið okkum til fundar fyrri at greitt okkum frá arbeidi sínum á tingi.

Nú kom hann, sum sagt, seinasta sunnug; men tað vildi so illa til, at fundarhollin, hann skuldi nýta, var óleiðig til F. F. kl. 7, og so mátti N. N. vera liðugur áðrenn ta tíð. Hann byrjaði fund sín kl. 5, so hann hevði heilar tveir tímar at tala í, og nakað kann tosast í tveir tímar. Tað vóru allir Miðvingar visir í, at Niclas nýtti alla tíðina til at tala í sjálvur, so at eingin annar kundi koma fram, um hann vildi, — so er nú einaferð hansara síður. Og so varð, Niclas talaði til næstan kl. 8, tá hann ikki hevði lænt hésið longur enn til 7, og so varð hann sjálvsagt einsamallur røðari. — Tað er so vælsigna «hehagiligt» (fyri hann), tá eingin talar ímóti honum.

Hann byrjaði við «finansplánum», og rósti sær av, at hann ikki hevði stemað fyrri honum. — Ikki víðari mandugt. So nam hann eitt sindur av øðrum tingarbeiði, sum avrikað var í summar. Men — segði hann — tað kundi hann siga Miðvingum, at javnaðarmaðurin á tingi hevði einki gjørt fyrri teir. Eg trúgvi, at hann, at tá

hann segði javnaðarmaðurin, var mismæltur og meinti við seg sjálfan, harra N. Niclasen. Tað var nokk rættari sagt.

Niclas rósti sær síðani av, hvussu hann hevði bært fyrri at skaffa okkum Miðvingum vegir; men tað kundi hann spart sær, — tær 200 metrarannar sum tingið veitir okkum styrk til, eru ikki stórt at tala um, hvør so hevur skaffa okkum tær.

Nei, tað var ikki til okkum fiskimenn, Niclas var komin, tað var til jarðaeigararnar her í bygðini. — Hann talaði mest um, hvussu harmur hann var yvir ta víðferð, jarðaeigararnir høvdu verið fyrri á Føroya loyngi, við tað, at tað hevði samtykt jarðareformin í seinastu stú. Hann segði m. a., at jarðaeigararnir høvdu latið sær alt boðið, hvat so hevur verið gjørt við teir. Og nú kundi hetta ikki ganga longur. At jarðaeigararnir altíð mátti lúta, kom av, at teir ikki vóru organiseraðir, teimum manglaði eitt felag, sum kundi verja teirra interessur; og tað var hetta, ið hann var komin til Miðvágs at tala um. «Ettan hansara var, segði hann, at samla allar teir, ið áttu ella høvdu jorð í hondum, saman í eitt felag — eina foreining —, og sjálvur vildi hann, um hann fekk stundir, ferðast um landið fyrri at samla allar jarðaeigarar saman í hetta felag. Tá so alt var gingið í lag við hesi «foreining», so skuldi hon protestera móti jarðareforminum, og eydnaðist tað henni ikki at fáa hann kollveltan á tann hátt, so kundi hon kanska royna at reisa sakarmál um hann.

Tað var allso fyrri at verja sínar egnu interessur, at hann var komin til Miðvágs. Men jarðaeigararnir her kenna Niclas, um ikki av øðrum, so av tí sum hendi í vár, so eg venti ikki, at hann fær reiðiliga nógv av teimum við sær.

Hevði nú bert hetta felag, um tað kemur í lag, ikki tingið ein slíkan enda, sum Bóndafelagið fekk á sinni.

Tíðindamaður.

Tíðindi.

K. F. U. M.

Sondag: Hjemligt Samvær.
Mandag: Læsestue.
Onsdag: Ungdomsafdelingen.
Torsdag: Mode for Mænd.
Fredag: Yngsteafdelingen Kl. 6. Læsestue Kl. 8.

Jólabøkur.

Í ár verða útgivnar ikki minni enn tvær føroyskar jólabøkur, «Jól í Føroyum» og ein minni fyrri børn. Tær eru tó ikki lídnar enn, meðan hinar donsku longu eru komnar til Føroyar, m. a. hin væl umtálka «Ved Julelampe» Skaer. Í hesi bók eigur Falk Ronne eina søgu frá Føroyum, «Antonis» eitur hon.

Jólaposturin

frá Danmark kemur við «Tjaldur» 11. des., tað av honum, sum kemur fyrri jól — at ein stórtur partur, t. d. blóðini, kemur eftaná jólini, er einki at ivast í.

Fráhaldfundir.

N. I. O. G. T. hevur í hesum dagum saman við «Fællesud-

AKTIESELSKABET
FØROYA BANKI
HOVEDKONTOR: THORSHAVN STIFTET 1906 AFDELING: TRANGISVAAG
AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900,000

RENTE af Indskud paa Bankbog f. T. 3 1/2 % p. A.
af Indlaan (3 Maaneders Opsigelse) f. T. 4 % p. A.

Indskud paa Bankbog og Indlaan modtages tillige paa følgende Pladser:

Fuglefjord hos	Brevsamler Fru Alma Rustin
Klaksvig	Sysselmand cand. jur. P. Petersen
Midvaag	Brevsamler Søren Danielsen
Sand	Brevsamler Edw. Hjalte
Sorvaag	Assurandør Daniel Niclasen
Vaag	Postekspediter A. Djuhrhus
Vestmøn	Brevsamler Fru Kristine Poulsen

valget« eitt avhaldskursus í Havn. Frá hvørjari N. I. O. G. T. stovu í Føroyum eru komnar 2—3 mans til fundar. Øllum avhaldsfólki er loyvt at koma á teir fundir, ið hildnir verða á kvøldi.

Á Føroya løgtingi 1934.

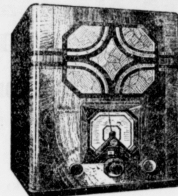
Eykastudningur til uppdyrkan.

Johan Danielsen greiddi frá nevndarálitinum. Nevndin hevði sett fram uppskot um at økja tingsins studning við 3500 kr. tingið kom so at lata 8500 kr. falt. Talarin fanst at, at tað ikki varð latið tað sama pr. dagsarbeiði í studning frá statinum ígjøgnum búnaðarnevndina sum frá løgtinginum. Sum nú var, tók búnaðarnevndin teir burtur úr, sum hon vildi veita statsins studning til pr. dagsarbeiði, og teir, ið eftir vóru, xyrlat hon løgtinginum. Hesir vóru so nógvir, at hann av tinginum jattaði studningur rakk ikki til meir enn 50 øyr. pr. dagsarbeiði. Hetta var ein alt ov stórt munur og kundi ikki annað enn fyríkoma teim uttanfyrirstandandi, ið ikki vistu skil á, hvussu landið lá, sum ófatiliga órættvisur. Tær 3500 kr. ið tingið nú jattaði aftrat, vildu hjálpa nakað, so studningurin pr. dagsarbeiði var um 80 øyr. Longri upp kundi ikki komast. Vit máttu í komandi tíð royna at skipa soleiðis, at studningurin varð býttur eins út av einari og somu nevnd.

Jóannes Patursson fanst eisini at, at studningurin ikki varð býttur út av somu monnum. Hann helt tað vera óhóskandi, at menn, sum høvdu dyrkað jorð, ikki fingi studning til at dreina og samanleggja hana.

Talarin fanst at, hvussu seigliga og drúgt alt gekk her á landi. Tá ið hann var við at reisa studningskravið til danska stat, fingi vit bara 500 kr. Stórsti parturin av hesum peningi gekk til administrasjón. Nú var tó hesin studningur vaksin til 10.000 kr. Hann fyrirló at runda tær 8500 til 9000. Tær 500 kr. skulu so nýtast til at hjálpa Føroyingum út at hera. Talarin kom

DEN NYESTE - DEN BEDSTE

PHILIPS RADIO
PHILIPS OCTODE SUPER
PHILIPS SUPER INDUCTANCE
PHILIPS MINIWATT
PHILIPS LAMPER
PHILIPS SUPER ARGAL
PHILIPS SUPER ARLITA

FRITHIOF WELLEJUS

so við eini longri harmatalu um óskilið í Hoydolum um landiðundarskúlamálið, at vit vóru farnir frá Kjalnesi, sum allir partar eina ferð vóru samdir um o. s. fr.

Djuhrhus segði seg at skilja, at talað skuldi verða um uppdyrkingarmálið í síni heild. Hann var samdur við teim ymsu talarum um, at útbýtingin skuldi vera í hondunum á eini nevnd. Statsins studningur var nú úti. Búnaðarnevndin hevði í sett uppskot fram um, at staturin skuldi jatta av nýggjum 25000 kr. til jarðareformurin kom í gildi.

N. Niclasen segði seg ikki vilja sveima uttan fyrri málið, men helt so eina longri talu og sveimaði um mangl og mikið, ið ikki kom málinum við. Millum annað talaði hann um at fáa løurnar niður, so vildu øll fáa arbeidi og tá nýtist eingin hjálp. Hann helt tað heila verða pláneyst, og at tað var pláneyst at hava plán. Hann segði seg at vilja kasta peningin frá statinum aftur, um ikki tingið fekk hann at býta út.